

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27. Dönemde vermiş olduğum;

2/4790, 2/4620, 2/4579, 2/3940, 2/3941, 2/3890, 2/3436, 2/3372, 2/3252, 2/3221, 2/3165, 2/3156, 2/3157, 2/3022, 2/2836, 2/2788, 2/2789, 2/2666, 2/2492, 2/2396, 2/1724, 2/1725, 2/1698, 2/1144, 2/821, 2/825, 2/361, 2/362, 2/363, 2/364, 2/365, 2/366, 2/367, 2/368, 2/369, 2/370, 2/371, 2/372, 2/373, 2/374, 2/375, 2/376, 2/377, 2/378, 2/379, 2/380, 2/381, 2/382, 2/383, 2/384, 2/385, 2/386, 2/387, 2/388, 2/389, 2/390, 2/391, 2/392, 2/393, 2/394, 2/395, 2/396, 2/397, 2/398, 2/399, 2/400, 2/401, 2/402, 2/403, 2/404, 2/405, 2/406, 2/407, 2/408, 2/409, 2/410, 2/411, 2/412, 2/413, 2/414, 2/415, 2/261, 2/30, 2/262, 2/31, 2/66, 2/263, 2/264, 2/32, 2/67, 2/265, 2/266, 2/33, 2/68, 2/267, 2/268, 2/34, 2/69, 2/269, 2/270, 2/35, 2/70, 2/271, 2/272, 2/36, 2/71, 2/273, 2/274, 2/37, 2/72, 2/275, 2/276, 2/38, 2/73, 2/277, 2/278, 2/39, 2/74, 2/279, 2/280, 2/40, 2/75, 2/281, 2/282, 2/41, 2/76, 2/283, 2/42, 2/77, 2/284, 2/43, 2/285, 2/78, 2/286, 2/44, 2/287, 2/79, 2/288, 2/45, 2/289, 2/80, 2/290, 2/47, 2/291, 2/81, 2/292, 2/48, 2/293, 2/82, 2/294, 2/49, 2/83, 2/296, 2/50, 2/297, 2/84, 2/298, 2/51, 2/299, 2/85, 2/300, 2/52, 2/86, 2/301, 2/53, 2/302, 2/87, 2/303, 2/54, 2/304, 2/88, 2/305, 2/55, 2/306, 2/89, 2/307, 2/56, 2/308, 2/90, 2/309, 2/57, 2/310, 2/91, 2/311, 2/58, 2/312, 2/92, 2/313, 2/59, 2/314, 2/93, 2/315, 2/60, 2/316, 2/94, 2/317, 2/61, 2/318, 2/95, 2/319, 2/62, 2/320, 2/96, 2/321, 2/63, 2/322, 2/97, 2/323, 2/64, 2/324, 2/98, 2/325, 2/65, 2/326, 2/99, 2/327, 2/328, 2/100, 2/329, 2/330, 2/101, 2/331, 2/332, 2/102, 2/333, 2/334, 2/103, 2/335, 2/336, 2/104, 2/337, 2/338, 2/4, 2/105, 2/339, 2/340, 2/5, 2/106, 2/341, 2/342, 2/6, 2/107, 2/343, 2/108, 2/7, 2/109, 2/110, 2/111, 2/112, 2/113, 2/114, 2/115, 2/116, 2/117, 2/118, 2/119, 2/120, 2/121, 2/122, 2/123, 2/124, 2/125, 2/126, 2/127, 2/128, 2/129, 2/130, 2/131, 2/132, 2/133, 2/344, 2/134, 2/345, 2/135, 2/346, 2/136, 2/347, 2/137, 2/348, 2/138, 2/349, 2/139, 2/350, 2/140, 2/351, 2/141, 2/352, 2/142, 2/353, 2/143, 2/354, 2/144, 2/355, 2/145, 2/356, 2/146, 2/357, 2/147, 2/358, 2/148, 2/359, 2/149, 2/360, 2/150, 2/151, 2/152, 2/153, 2/154, 2/155, 2/156, 2/157, 2/158, 2/159, 2/160, 2/161, 2/162, 2/163, 2/164, 2/165, 2/166, 2/167, 2/168, 2/169, 2/170, 2/171, 2/172, 2/173, 2/174, 2/175, 2/176, 2/177, 2/178, 2/179, 2/180, 2/181, 2/182, 2/183, 2/184, 2/185, 2/186, 2/187, 2/188, 2/189, 2/190, 2/191, 2/192, 2/193, 2/194, 2/195, 2/196, 2/197, 2/198, 2/199, 2/200, 2/201, 2/202, 2/203, 2/204, 2/205, 2/206, 2/207, 2/208, 2/209, 2/210, 2/211, 2/212, 2/46, 2/213, 2/214, 2/215, 2/216, 2/217, 2/8, 2/218, 2/219, 2/9, 2/220, 2/221, 2/10, 2/222, 2/223, 2/11, 2/224, 2/225, 2/12, 2/226, 2/227, 2/13, 2/228, 2/229, 2/14, 2/230, 2/231, 2/15, 2/232, 2/233, 2/16, 2/234, 2/235, 2/17, 2/236, 2/237, 2/18, 2/238, 2/239, 2/19, 2/240, 2/241, 2/20, 2/242, 2/243, 2/21, 2/244, 2/245, 2/22, 2/246, 2/247, 2/23, 2/248, 2/249, 2/24, 2/250, 2/251, 2/25, 2/252, 2/253, 2/26, 2/254, 2/255, 2/27, 2/256, 2/257, 2/28, 2/258, 2/259, 2/29 ve 2/260 **esas numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.**

01.06.2023

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, alıőma ve Sosyal İşler Komisyonu
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu
Tarih: 19 Haziran 2023	Esas No: 2/516

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
0 1 Haziran 2023
Numara:

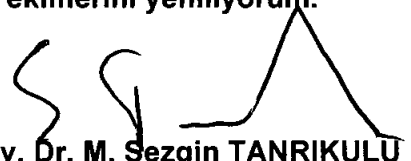
T B M M GENEL EVRAK
0 1 Haziran 2023
No : 22 / 226

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26. Dönemde verilen;

2/2293, 2/2083, 2/2025, 2/1996, 2/1940, 2/1918, 2/1904, 2/1903, 2/1902, 2/1886, 2/1773,
 2/1570, 2/1489, 2/1408, 2/1145, 2/1061, 2/979, 2/836, 2/738, 2/359, 2/497, 2/2265, 2/1726,
 2/1363, 2/1216, 2/1205, 2/561, 2/483, 2/405, 2/1784, 2/2326, 2/2325, 2/2257, 2/2217, 2/2216,
 2/1920, 2/1660, 2/739, 2/395, 2/467, 2/466, 2/762, 2/722, 2/576, 2/575, 2/569, 2/574, 2/1989,
 2/1391, 2/1888, 2/1065, 2/669, 2/668, 2/747, 2/2024, 2/1771, 2/1647,
 2/1087,
 2/362, 2/1566, 2/2309, 2/2208, 2/1995, 2/1893, 2/1885, 2/1702, 2/1508, 2/1416, 2/1395, 2/1
 277, 2/1276, 2/1272, 2/1253, 2/1192, 2/1178, 2/1139, 2/1123, 2/1078, 2/1008, 2/971, 2/869, 2/
 709, 2/551, 2/501, 2/448, 2/447, 2/446, 2/445, 2/429, 2/419, 2/418, 2/417, 2/355, 2/234, 2/1130,
 2/2064, 2/1756, 2/1559, 2/1429, 2/1428, 2/1400, 2/1390, 2/1389, 2/1385, 2/1291, 2/
 1271, 2/1269, 2/1223, 2/1183, 2/1168, 2/1094, 2/903, 2/757, 2/756, 2/753, 2/745, 2/744, 2/632, 2/631
 , 2/630, 2/420, 2/372, 2/2167, 2/2129, 2/1856, 2/1744, 2/1743, 2/1057, 2/1047, 2/1728
 , 2/1534, 2/1204, 2/1179, 2/1146, 2/1077 **esas numaralı Kanun Tekliflerini yeniliyorum.**

29.06.2018

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon/lar	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih: 01.10.2018		Esas No: 259

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
02 Temmuz 2018
Numara:

308569

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Mart 2018
Sayı : 1792

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 06.03.2018

[Signature]
Zekeriya AYDIN
Bursa Mv.

[Signature]
Dr. Nigide Nigide KALA
Antalya Mv.

[Signature]
Dr. Ceyhan İRGİL
Bursa Milletvekili

[Signature]
Dr. Çetin ARIK
Kayseri Mv.

[Signature]
Dr. Hüseyin ÇAMAK
Mersin Mv.

[Signature]
Tun YILDIZ BİÇER
Manisa Mv.

[Signature]
Prof. Dr. Nurettin DEMİR
Muğla Milletvekili

[Signature]
Ali Seker
İstanbul Milletvekili

Murat Emir
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	21 Mart 2018
Esas No:	2/2217

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ

13 Mart 2018

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

12 Mart 2018

No: 248914

EBYS'YE
AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Sağlık çalışanlarının çalışma ortamından kaynaklanan radyasyon, ısı, kazalar gibi fiziksel faktörler, anestezi gazları, antiseptikler gibi kimyasal faktörler, bakteriler, virüsler gibi biyolojik faktörler, ergonomik faktörler, hastalar ve hasta yakınları tarafından yapılan saldırılar gibi doğrudan etki sonucu gelişen “organik sağlık sorunları” bulunmaktadır. Yanı sıra nöbet, vardiya, gün içinde çok sayıda hasta görülmesi gibi aşırı iş yüklemesi, çalışma süresinin fazlalığı, fiziksel ve ruhsal yoğunluk ve strese bağlı oluşan sorunlar, gebelik ve çocuk büyütmede sorunlar, ekibe uyumsuzluk, eğitim ve araştırma olanaklarında kısıtlılık, yabancılaşma gibi çalışma koşulları sonucu gelişen “psiko-sosyal sorunlar” söz konusudur.

Çalışma ortamı ve çalışma koşullarının sağlık çalışanlarının sağlıkları üzerindeki etkilerini ortaya koyan, aradaki doğrudan bağı saptayan çok sayıda bilimsel çalışma bulunmaktadır.

Örneğin;

- Sağlık çalışanları Hepatit B, Hepatit C, AIDS, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) gibi kan/kan ürünleri ile bulaşan hastalıklar ve influenza, SARS (Ciddi Solunum Yolu Yetmezliği Sendromu), MERS CoV (Orta Doğu Solunum Yolu Yetmezliği Sendromu) gibi solunum yolu ile bulaşan hastalıklar yönünden risk altındadır. Bu tür riskler, hasta bakımının hızla yapılmasının gerektiği acil servislerde ve invazif işlemlerin yapıldığı yoğun bakım üniteleri, ameliyathanelerde daha da sıktır.
- Sağlık çalışanlarında Hepatit B virüsü ile enfekte olma durumu normal popülasyondan yaklaşık 10 kat daha fazladır.
- KKKA, özellikle hastanın henüz tanı almadığı dönemde ve özellikle Acil Servis’e başvuran hastalara hizmet veren sağlık çalışanları için kan yoluyla bulaşan önemli bir hastalıktır. KKKA ile izlene hastanın kanı sağlık çalışanının eline battığında bulaşma oranı %30’dur.
- Sağlık çalışanlarının %37’si Eylül-Nisan dönemini içeren influenza sezonunda hastalığa yakalanmaktadır.
- Ameliyathane çalışanları arasında kesici-delici alet yaralanması sıklığı % 83’e kadar çıkabilmektedir.
- Mesleksi HIV/AIDS bulaşan olguların %24’ünü yoğun bakım ünitesi çalışanları oluşturmaktadır.
- Belirgin bir süre boyunca dönüşümlü gece nöbetleri ile çalışan kadınlarda tip 2 diyabet gelişme riski orta derecede arttığı saptanmıştır.
- Gece nöbetleri düzeninde çalışan insanların hem uyku sürelerinin hem de uyku kalitelerinin daha kötü olduğu saptanmış, sirkadiyen ritmin bozulması, obezite, metabolik sendrom ve glukoz düzensizliği ile ilişkili bulunmuştur.
- Yalnızca gündüz çalışanlara göre nöbet usulü çalışanlarda diyabet gelişme riski istatistiksel olarak belirgin derecede daha yüksektir. Erkeklerde bu risk daha anlamlı izlenmiştir.
- Akşam ve gece vardiyalarında çalışan sağlık çalışanları, gündüz vardiyalarında çalışanlara göre iş kazaları ve sakatlık düzeyi açısından belirgin derecede daha fazla risk altındadır. Ayrıca akşam ve gece nöbetlerinde hasta ve hasta yakınlarının şiddetine maruz kalan hemşirelerin bu vardiyalarda şiddet ile baş edemediği ve daha fazla fiziksel hasar aldığı saptanmıştır.
- Gece nöbetleri ile artmış iş kazası riski açısından belirgin düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Fazla mesai ile çalışanlarda, normal çalışma süreleri ile çalışanlara göre, iş kazaları % 61 daha fazla görülmektedir. Günde 12 saati ve haftada 60 saati aşan çalışma süresi yaşanan iş kazaları sonucu % 37 daha fazla zarar ile ilişkili bulunmuştur.
- Nöbet usulü çalışan erişkinlerde, nöbet sistemi gastrin/asidopepsinsekresyon sistemini belirgin biçimde etkilemektedir. Midede yüksek asit salgısı ülser, gastrit ve mide kanseri dönemlerinde mide kanseri için en sık ikinci neden olarak bilinmektedir.
- Gece nöbetleri miyokardiyal infarkt (kalp krizi) ve iskemik stroke (inme) ile ilişkili bulunmuştur. Nöbet usulü çalışan insanlarda koroner olayların riski de belirgin düzeyde artmıştır.

- 4.5 yıl veya daha uzun süreyle veya haftada ortalama üç gece nöbeti ile çalışan kadınlarda meme kanseri belirgin olarak daha yüksek olduğu, ayrıca ilk gebeliğinden önce gece nöbetleri ile çalışmaya başlayan kadınlarda daha fazla görüldüğü tespit edilmiştir.
- Nöbet usulü çalışmanın özellikle hassas bireylerde duygu durum bozuklarını tetiklediği bilinmektedir. Majör depresif bozukluk riskinin, nöbet usulü çalışma sırasında ve sonrasında, maruziyetin süresine de bağlı olarak, arttığı gözlenmiştir. Ayrıca nöbet usulü çalışan bireylerde tekrarlayan duygu durum bozuklukları ve intihar meylinin de arttığı saptanmıştır.
- Ergonomik önlemlerin alınmadığı ortamlarda, uzun süre, mola vermeden çalışma nedeniyle kas iskelet sisteminde birikici travma bozukluğu ortaya çıkabilmektedir. Bel, boyun ağrısı, miyofasiyal ağrı sendromları, tendinit ve periferik sinir tuzaklanması bu hastalıklardandır. Bel ağrısı, diğer meslek gruplarına göre en çok sağlık bakımı verenlerde görülmektedir. Bel ağrısı yıllık prevalansı % 77 olarak bildirilmektedir. Doktor, diş hekimi, hemşire, hasta bakıcı dâhil sağlık çalışanlarının, en az bir vücut bölgesinde ağrıya % 90.3 sıklıkta rastlanabilmektedir. Diş hekimleri ile yapılan bir çalışmada, çalışma süresi ve pozisyonun, boyun ve bel ağrısı üzerinde önemli etkiye sahip olduğu gösterilmiştir.
- Dünyada “organik sağlık sorunları” ile “psiko-sosyal sorunlar” sağlık personelinin çalışma ortamından kaynaklandığı ve çözümü için çaba gösterilmesi gereken mesleğe özel sorunlar olarak kabul edilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Çalışma Örgütü’nün tespitlerine göre, sağlık çalışanları yaptıkları iş ve çalışma ortamından kaynaklanan özel durumlar nedeniyle sağlıkları özel olarak korunması gereken çalışanlardır. Fiili çalışma süresinin kısaltılması, emekli yaşının erkene alınması gibi uygulamalar da bu korunma uygulamalarından bazılarıdır.
- 5510 Sayılı Kanunun 40. Maddesi ile kimi ağır ve yıpratıcı işler için “fiili hizmet süresi zammı” adıyla emeklilik süresini diğer çalışanlara göre daha erkene alan bir düzenleme yapılmıştır. Ne yazık ki maddede ağır ve yıpratıcı işlerin başında gelen sağlık hizmetlerini üreten sağlık personeli yönünden bir düzenleme içermemektedir. Yalnızca genel olarak radyasyonla ilgili işlerde çalışanların içinde yer aldığı için İyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi, araştırma iş veya işlemlerinde çalışan sağlık personeli bu haktan yararlanabilmekle birlikte maddenin sağlık alanına özgülenmemesi nedeniyle sağlık personeli yönünden uygulanmasında ciddi sorunlar yaşanmaktadır.
- Devletçe, sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanmasına elverişli ortamın yaratılması ve bu anlamda sosyal güvenlik alanında getirilecek bir haktan, aynı sosyal güvenlik kurumu içinde yer alan ve temelde birbirine yakın konumda bulunan tüm sigortalıların “dengeli ve makul” ölçüler içinde yararlanmalarını öngören düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Aynı durumdaki kişilerin, yasanın öngördüğü haklardan aynı esaslara göre yararlandırılmaları ise eşitlik ilkesinin gereğidir. Sağlık çalışanlarına oranla işleri daha ağır ve yıpratıcı olmayan kimi sigortalılar uzun zamandan beri fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaktadır.

Hazırlanan Kanun Teklifi ile devletin sağlık çalışanlarına yönelik koruma yükümlülüğünü yerine getirmesi ve aynı zamanda mevcut bir haksızlığın ve eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. Maddede yapılmak istenilen değişiklikle devletin sağlık çalışanlarına yönelik koruma yükümlülüğünü yerine getirmesi ve aynı zamanda mevcut bir haksızlığın ve eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2. Yürürlük maddesidir.

MADDE 3. Yürütme maddesidir.

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun “Fiili Hizmet Süresi Zammı” başlıklı 40 ıncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarındaki “numaralı sırasında” ibareleri “ve 20 numaralı sıralarında” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“20)Sağlık ve Sosyal Hizmet	1) Sağlık ve sosyal hizmet verilen işyerlerinde çalışan sağlık personeli	120
	2) Sağlık ve sosyal hizmet verilen işyerlerinde çalışan diğer hizmet sınıfına dahil personel	90
	3) Sağlık ve sosyal hizmet verilen işyerlerinde vardiya, nöbet, icap nöbeti, uzatılmış mesai gibi çalışma biçimleri ile günlük normal mesai saatleri dışında veya tatil günlerinde çalıştırılan sağlık personeli ile günlük, haftalık çalışma sürelerinin üzerinde fazla çalışma yaptırılan sağlık personeli,	150
	4) Sağlık ve sosyal hizmet verilen işyerlerinde yoğun bakım, acil sağlık hizmetleri, ameliyathane, iyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi, araştırma iş veya işlemlerinde çalışan sağlık personeli ile ağırlığı ve yıpratıcılığı bakımından benzeri nitelikteki işlerde çalışan sağlık personeli	180 “

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

